

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Videken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetések Árszabály szerint.

Éljen a népszövetség!

Amit a népszövetségi gyűléseken beszélnek a heccáplánok, nem egyéb, mint világsalás. Fölheccelik a türelmetlenségre már természetöknél fogva hajlandó katolikusokat, hogy fölmondják a barátságot végkép nem katolikus polgártársaiknak. Eket vernek közjök kenetteljes szavakban, a kereszttel kezükben a szeretetet hirdetik és a békétlenség, a harag magvát vetik el a lelkekben. Keresztes háborút indítanak nem katolikus honfitársaik ellen s a középkort áhitozzák vissza, mert vére szomjuhozna. Inkvizíció kell nekik újra, hogy máglyára ültethessék mindazokat, kik a pápakirály zsarnokságát túrni nem óhajtják. Az elnyomottat játszá a katolikus vezérek s el akarják hitetni a keresztényekkel, hogy szörnyü kinokat kell a katolikusoknak kiállni a hazánkban, pedig hát mi bántódásuk sincs. A pápa vezeti az egész kormányzást az országban. Az egész népszövetségi mozgalom nem egyéb, mint a papiuralom, a klerikálizmus megteremtése. Le a csuhásokkal! Le a népszövetséggel!

Igy ismertetik a népszövetség gyönyörű eszméjét azok, a kik megijedtek a katolikusok fölbredése miatt, a Jakabok szolgálai, sőt, katolikusok, kikre kár volt a szenteltvizet pazarolni, mert félnek a tisztességes keresztény irány térhódításától.

Erősen kongatnak ugyan a népszövetségi mozgalom esküdt ellenségei, de a józan gondolkozó katolikusok fölében harangjuk száva a repedt fazék hangja, mert mindenki tudja már, hogyha még igazán papiuralomra is törekednék a népszövetség, akkor sem volna oly észbontó törekvés, mely ellen kézzel-lábbal, ökölboszoritott marokkal kellene dolgozni; mindenki tudja, hogy a klerikálizmus, az ugynevezett papiuralom, mindig jótékonyabb hatással volna a polgárok békés együttélésére, jogaiknak megőrzésére, a földi boldogulás biztosítására a hamis liberálizmusnál ép azért, mert lelkiismeretesebben koppintának kezére a hitványságoknak, melyek ma a nem papiuralom alatt divatosan pöffeszkednek alávalóságukkal. A papiuralom alatt a kereszt szeretete irányítaná a törvényhozást, a lelkiismeret szava parancsolna és nemcsak épen a külső vagy családi körülmé-

nyek, kártyaveszteségek és egyéb játékok szerencsétlenségei lennének legfőbb indító okai az emberek cselekedetének. S a művészet miatt sem kellene remegnie senkinek, mert épen az ugynevezett papiuralom alatt virágzott az legszebben, akkor remekeltek a festők, szobrászok legszebben úgy, hogy ma sem képesek oly klasszikus alkotásokra. A tudomány kifejlődésében sem állna fönn semmiféle akadály, mit a rágalom épít föl az egyház rovására, hisz épen az egyház fiai játszották a tudomány legtöbb ágában a vezérszerepet s papjai a tudományok tovafejlesztésében ma sem állnak utolsó helyen. De kenyér dolgában sem volna annyi panasz. Nem az ugynevezett középkori klerikálizmus alatt érlelődött meg a szívekben az a keserü igazság, hogy a szegény embert még az ág is huzza, mert az egyház szeretete kicsinyt, nagyot egyaránt oltalmába vett és segített és gyámolt még ma is, hisz az iskolák, a templomok, a tudományos egyetem, egyéb a művészetek ápolására szánt intézetek mellett sok kórház, és számtalan reá érdemtelten ember önkénytelen dicsérete magasztalja az egyházban megtestesített krisztusi szeretet áldását pl. csak az apácák odaadó gondos betegápolásában. Nem a mai egyházellenes mozgalom jótékonyágát hirdeti ékesen a példabeszéd: a pásztortob alatt jó szolgálni. A papiuralom alatt persze nem járna az erkölcs sem oly összetakolt mankón, mint a hogy most divik a meztelenség, a piszkosság a családokban, az éj sötét leple alatt az utcán s villamos fény sugárzás mellett a meggyalázott színpadon, hol nem a pocsolyaszagu dísznóságoknak volna szabad tapsot aratniok.

Mondom, nem volna tehát csapás az országra a klerikálizmus a papiuralom sem, nem volna az a jajkiáltás átkos kora.

De mi a népszövetséggel nem papiuralmat akarunk létesíteni, nem is sóhajtozunk a középkor sötét lelkü inkvizitorai után. Mi a népszövetséggel tisztességet ohajtunk meghonosítani minden téren, a politikában úgy, mint a magánélet erkölceiben. Mi Krisztus szellemét akarjuk a keresztények lelkületében oly erős tudásfává nevelni, hogy dacolni tudjon a zsidó észből kipattant legeszeveszettebb hitetlen áramlattal is, ha kell, vértanu-

ként. Azon biztos tudattal törünk nyílt homlokokkal és letörhetlen szilárd akarrattal a katolikus hit fölvirágoztatására, és a krisztusi szellem megerősítésére, amihez elvégre is jussuk van, hogy a keresztény lelkeknek, a családok tiszta erkölcsének, rendíthetlen békéjének teszünk vele szolgálatot s biztos alapokra helyezzük a népek gazdasági érdekeinek jobb lábára állítását és a keresztény öntudatraébredéssel megteremtjük édes hazánk szebb jövőjét, mert megmentjük a népet a lelketlen zsidóság hatalmától, szívtelen kizsákmányolásától. Mi meg akarjuk tanítani a keresztény népet, hogy krisztusi szellemben és ne zsidó jármon, mely mindig veszedelmet hozott és a maga erejéből tudjon igazán boldogulni.

S legyenek nyugodtan a zsidók, hogy fáradságunk minden jerikói lármajuk dacára is sikert arat, mert a nép már lassan kiábrándul a Krisztusgyalázók hazugságaiból s akkor majd ő diktál és nem őtet fogják orránál vezetni Galicia jött-ment népei. Akkor majd elkövetkezik a boldog idő, hogy olyan képviselők ülnek majd a községházán, a vármegyénél és az országházban, a kik nem a kereszt ellen, hanem a keresztért fognak sikraszállni, a kereszt szellemét nem gyalázzák le a sárba, hanem arra esküsznek és igazságos népmertő törvényeket alkotnak nem a szegény kiszárad, kikaparosok, munkások kinullázására, kiszípolozása céljából, de azok javára Krisztus nemes, örökérvényű törvénye alapján: szeresd felebarátodat, mint tenmagadat. Arra törünk a népszövetséggel, hogy a hivatalokban is keresztény szeretet legyen az ur s utilapot kössünk oly lelkiismeretlen egyének talpára, a kik a nép ügyének-bajának ezer gondját a kizsebelésre, a gyámoltalanok letiprására kedves alkalomnak tartották. Arra törekszünk a népszövetséggel, hogy iskoláink falain a kereszt szent s Krisztus ne a guny tárgya legyen. Törekvésünk legfőbb célja tehát a kereszt szellemének győzelme. E miatt fáj a zsidók feje. Ettől remegnek ők, mert az öntudatraébredt katolikusok nem lesznek türelmes birkák, nem lesznek fejős tehenei többé a rossz, zsidólelkü kufároknak. Innen az az eszeveszett szellemi öklendezés a zsidóság részéről.

Hát csak orditozzák tele hazugsággal, rémmeséssel a világot, köp-

ködjék le szokásuk szerint legszen-
tebb eszméinket, mi annak a népnek
kétségbeesett jajveszékésétől, mely-
nek lármájára egykor Pilátus gyáva
lélekkel kezeit mosta, már nem rette-
nünk vissza a munkától. Mi küzdeni
fogunk a végsőig, mert megundorod-
tunk már cudarságaiktól és esőmört
kapni azoktól nincs szemernyi ked-
vünk se.

Azért hát előre katolikusok! Jó
jel, mikor a zsidók azért lármáznak,
mert félnek. Azért is éljen a népszö-
vetség!

Bodrogi.

Orvossztrájk a betegsegélyzőben.

Azonban ne tessék elhinni, hogy or-
vossztrájk, dehogyan is az. Nem volt beteg,
s a tizenkét orvos közül azok, akik érezték,
hogy úgy sem választják meg őket többet,
szépen lemondottak. A lelketlenség a lemondás-
ban csak az volt, hogy meglepetésszerűen
akarták csinálni a dolgot, hogy így ijesszék
meg az igazgatóságot. Amde az igazgatósá-
got nem érte meglepetés, s a betegek számára
az első napokban volt is egy kis akadály, le-
gyűrték. Most megy minden rendesen.

Hogy azonban mennyire igazságtalan
az orvosoknak mostani okvetetlenkedése, azt
néhány statisztikai adattal bizonyítjuk, nem
nevezve meg az érdekelt orvosokat, csupa
kiméletből, s mert célunk nem a személy-
elleni küzdelem, hanem az igazság megvilá-
gítása, s amennyire tőlünk tellik, diadalra
juttatása.

Van orvos, aki 3200 korona fizetést kap
s volt olyan hónapja, hogy két betegnél
többet nem kezelte. És ez az ur még kevesli
a fizetését.

Átlag egyetlen orvosra sem esett több
beteg havonként 40 betegnél. Minden betegre
esik egy-egy orvosra, fizetését véve alapul
5 korona látogatási díj. Oly magas díj, hogy
még jómodu embertől sem követel az orvos
többet. Hanem a betegsegélyző munkájától
ez nem elég. Hátha még tudjuk, hogy van
család, amelyhez az orvos 400 korona (so-
kat mondunk) évi díjért naponként ellátogat.
Milyen óriási magas összeget fizet akkor a
betegsegélyző egy szegény munkás után,
mikor öt koronát fizet.

Ezekből az adatokból meggyőződhetik
a közönség, hogy minő lelketlen követelé-
seket állítottak elő a betegsegélyző orvosai,
s minő igazunk volt nekünk, mikor a beteg-
segélyző védelmére keltünk, amelyet, tud-
tunk szerint nem az orvosok kedvéért, ha-
nem a munkásság kedvéért szerveztünk. Ha
valaki megérdemli a fizetését, az a szegényen
fizetett adminisztráló tisztviselő az, aki kora
reggeltől késő estig a betegsegélyzőben
kénytelen ülni.

Hátha még megjegyezzük azt a tényt
is, hogy voltak kezelt betegek, akiket a beteg-
segélyző beteglátogatója minden igyekezete dacára
sem talált meg, s kénytelen volt a kezelt betegről
azt jelenteni, hogy ismeretlen. Hogy itt ki a
hibás, azt a betegsegélyző igazgatóságának
a kötelessége kideríteni.

Ezek után a közönség világos képet al-
kothat magának az orvosok harcáról. Nem
kell azért valamennyi orvost lebirálni, csak
az okvetetlenkedőket, s közöttük leginkább
azt, aki 3200 korona havifizetés mellett át-
lag két beteget kezel egy hónapban.

Valamire még felhívjuk a betegsegélyző
igazgatóságának a figyelmét. Az orvosok ki-
nyomatott jegyzéke hiányos. Ezt jó lenne
kijavítani, megkímélendő a munkást attól, hogy
rossz jegyzék miatt ötféle is kelljen szaladnia
mire az igazi helyre téved. Sürgős orvosi
segély szükségének az esetében ez kimond-
hatatlan bajokat okozhat.

A betegsegélyző törvény ellen.

Főösleges elősorolni a bajokat, melyek
iparosainkra, kereskedőinkre immár elvisel-
hetetlenül nehezdednek. Hiszen zajos a haza

minden része a panaszoktól. És e panaszok
egyre hangosabbak lesznek. Annyira hang-
sok, hogy elnyomják még azt a jajt is, melyet
szerencsétlen hazánk politikai bajai
kényszerítenek az ajkakra. Atható a panasz
hangja annyira, hogy az egész nemzet, élén
a kormánnyal, első rendű kötelességének
tartja immár a szociális bajok orvoslását.

Nem mondhatnánk, hogy e kötelessé-
gének nem iparkodott és nem iparkodik
megfelelni, de viszont a haza közgazdasági
érdekei ellen véténénk, ha nem állapítanánk
meg a szomorú igazságot, hogy bizony sok új
intézményben több a jóakarát, mint az üd-
vös, s hogy e jóakarát, mert nem a gyakorlati
élet ismeretének talajából kelt ki, többet
ártott mint használt, ami azonnal szembe
ötlök, mikor a törvények életbe léptek. A
várt javulás helyett csak súlyosbították a
bajot.

Erre ékesen szóló példa a betegsegélyző
és baleset biztosításról megalkotott törvény.
E törvényben, melytől mindenki jót várt,
mindenki csalódott. Csalódott pedig azért,
mert iparosra, kereskedőre, gazdaközön-
ségre, munkásra egyaránt elviselhetetlen
anyagi kötelezettségeket ró. Nem kell ezt
fejtegetni, mindenki tudja már a tapasztalat-
ból, hogy ezen terhek sokszorosan súlyosab-
bak. Elmondhatnánk, hogy a humanizmus
nevében alkalmazott kegyetlen uszora rend-
szer, mely a kisiparostól a humanizmus ne-
vében követel elviselhetetlen áldozatot
anélkül, hogy ezen áldozat kielégítene az-
okat, akikért kierőszakolják: a munkásokat.
Sőt ezeket is a humanizmus adójának prése
alá kényszeríti.

És amit elmondtunk a törvényről,
ugyanazt kell elmondanunk a végrehajtási
rendeletéről s a központi igazgatóságnak a
végrehajtást illető határozatairól is.

Oly igazságtalan ezen intézmény a
mostani alakjában, hogy az iparos, a keres-
kedő, a gazda majd munkásától iparkodik
megmenekülni, a munkást meg arra kény-
szeríti, hogy megkerülje s így helyezze
magára nézve hatályon kívül. Ez pedig a
züllés útjára vezet biztosan mindent.

A szabadkai építőiparosok szövetsége
elhatározta, hogy csatlakozik az ezen törvény
ellen országsszerte bevindult mozgalomhoz,
s minden érdekelt bevonásával nagy nép-
gyűlést tart.

E népgyűlést megelőzőleg szükséges,
hogy az érdekeltek előértekezletet tartsanak.
Kérjük tehát, kegyeskedjék a közérdekében

április hó 5-én délelőtt 10 órakor

az ipartestület tanácsstermében okvetlenül
megjelenni, hogy tapasztalatainknak előadásá-
val szaporithassuk a terhelő anyagot, melyet
az értekezlet által meghatározandó napon
tartandó népgyűlésen előterjesztünk, hogy
érvekkel, igaz adatokkal követelhessük a
kormánytól, hogy a szóban forgó törvényt
novelláris uton változtassa meg.

Ismételten kérve a megjelenést a közjő
érdekében, maradtunk

tisztelettel

a Szabadkai Építőiparosok Szövetsége.

Halljad Izrael.

— Néhány szó a talmudról. —

A rabbinus védekezése.

„A mármárosi hitközség eljárását én
sem helyesletem, csak tisztelendőséged néze-
tét vitattam, hogy a talmud szelleme indí-
totta őket azon lépésre.”

Petrányi válasza.

Nekem az a meggyőződésem, hogy a
mármárosi hitközség Husz-mentő akciójának
a talmud szellemében egyetlen elfogad-
ható magyarázata, annál is inkább, mert
eddig más kielégítő magyarázatot nem hal-
lottam: rabbi ur magyarázata pedig vala-
mennyi közt a leggyengébb!

A rabbinus védekezése.

„(Aboda Zara 26 b.) Itt, hol a talmud
csakugyan szigorúan bánik, ismétlem, hogy
előttem van szintén a *Sulzbach-féle kiadás* és
más két megbízható példány, de mindenhol

csak zsidó eretnekekről, kik a bálványimá-
dásnak hódolnak és hazaárulókról van szó.
Ezen alapon építi fel a zsidó kódex Jore-
dea t. Petrányi Ferenc ur által idézett pont-
jait. Erre már első cikkemben és most
bevezetésemben mondtam véleményemet.
(Shulchan Aruch. Jore-dea 158, 1, 2.) Ott
egész világosan ki van mondva, hogy csak
izraelitákról van szó. „Ezen szavak csak
azon izraelitákra vonatkoznak, kik makacsul
megmaradnak a bűnben.”

Petrányi válasza.

Miután rabbi ur első ízben is, most is
megengedte, hogy a talmud és Schulchan A.
szerint a renegát izraelitát *meg kell ölni*, a
békés akumokat (nem-zsidókat) meg a ve-
szedelemből *tilos kimenteni*, napirendre tér-
hetnénk e szépséges helyek és fejtegetésük
fölött. Hogy azonban valaki rabbi ur ma-
gyarázata alapján ne higgye, miszerint az
orthodoxok e helyeknél keresztényekre talán
nem is gondolhatnak, kénytelen vagyok
idézni a Rambam-ot, az öreg ágyut. Ez a
valaki a zsidók előtt nagyobb tekintélynek
örvendett és örvend ma is, mint 500 más
rabbi együttvéve. Ezt a valakit, „a nagy
sast” a zsidók, mint második Mózeset tisztelik,
kihez fogható mester Mózes előtt és után
nem volt s nem is lesz. En is tiszteltem, mert
korának (1135—1204) kiváló tudósa volt és
a profán tudományok sok ágában is igen
jártas. Neve Rabbi Mosché bar Maimon, vagy
röviden Majmonides, Rambam. Schwebel rabbi
ur helyett majd ez fogja megmagyarázni e
helyet, mely (Aboda Z. 26, b, Choschen
Hamispát 425, 5.) szószertint így hangzik:
„A zsidó szabadgondolkodót (apikorosz =
epikureus) vagyis ki bálványimádásnak hó-
dol vagy aki makacsul megmarad bűnben
s azokat az izraelitákat, kik a *thorát tagad-
ják*, azokat megölni kötelesség.” Ez a *mo-
dern* törvénykönyv a Schulchan A.-ban így
van. A „*thora tagadóit*” pedig Majmonides,
ez a hatalmas írásmagyarázó 3 csoportba
osztja: a) kik azt mondják, hogy a thora
nem Istentől van, b) kik a szóbeli magya-
rázatot t. i. a talmudot tagadják, mint Zadok
és Boethos és c) kik azt mondják, hogy a
Teremtő a thorát más törvénnyel helyette-
sítette és a thorának, bár Istentől adatott,
nincs többé érvénye, *mint pl. a keresztények
és mohamedánok* mondják. Mind a 3-féle a
thora tagadója.” (Hilchoth teschuba, Perek
3, 8. pontosan idézve!) Ugyanez a Majmonides
a talmud Aboda zárá szakaszának 1, 3-hoz
ezt írja: „Tudd meg, hogy a nazarenusok e
népe, mely Jézus után tévelyeg, legyenek
még oly különfélék is dogmáik, *mégis mind-
annyian bálványimádók s velük úgy kell elbánni,
mint a bálványimádókkal. Így tanítja a talmud.*”
— Majmonides mellett a rabbi ur elülhet!
En ezt a dolgot kiélesíteni nem akarom,
hiszen nekem csak a talmud-mozgalomhoz
néhány adatot szolgáltatni volt céлом. (Ha
rabbi ur nem nyugszik, találok én módot e
lapon kívül is nézeteimnek kifejtésére!) A
rabbi ur stílusára vonatkozólag meg azt
jegyzem meg, hogy az a „Sulzbach” nem
ember, hanem város! Rabbi ur! nem szabad
így írni: „Sulzbach-féle kiadás”, ez annyi,
mintha valaki azzal ékesítené írását, hogy
a „Kalocsa-féle kiadás!”

A rabbi védekezése.

„(Szofrim XV. 10.) Azok jelentéktelen
kijelentések. Egy egyetlen mesternek néze-
tét. a) Azon időben orvosi fakultások még
nem voltak, mindenki, aki egy pár növényt
ismert, kenőcsöt keverni tudott, vagy a rá-
olvasáshoz értett, orvosnak lépett fel. A
szerző avval gondolta visszariasztani az or-
vosi kontárokat. b) Az akkori hentések igen
erőszakosak voltak. c) *Tessék hiven idézni!*
Ott az áll „Tob sebegojim bamilchomo.”
Tehát csak a „*háboruban*” van az mondva.
Különben én ezt a helyet mindig úgy tanult-
tam magyarázni: „A legjobb bálványimádó
(miután nincs pozitív hite és Istene) *képes
ölni.*” d) Talán nögyűlölő volt. Különben lát-
juk, hogy még jelenkorunkban a legművel-
tebb nőknek is nagy hajlamuk van a babo-
nához. „De hol van itt az összefüggés?” Hát
talmudismerőnek tudnia kellene, hogy a tal-

mud egy és ugyanazon szerzőnek kijelentéseit egymás után szokta idézni, ha nincs is összefüggés köztük."

Petrányi válassza.

Rabbi ur panaszára, hogy az összefüggést nem néztem, hoztam fel ezen idézetet bizonyítottam, hogy ember legyen, aki a talmud zür-zavarában az összefüggést mindig megtalálja. Most rabbi ur szavaiból győződjünk meg arról, hogy a talmud a mesterek szavait sokszor összefüggéstelenül fűzi egymáshoz. Ezt a helyet, melyről csak annyit jegyeztem meg: gyerekes ilyen komoly műben, szintén védi a rabbi ur. a) és b) pont védelme eredeti felfogásra vall, hát még a c) pont! Azt mondja rabbi ur R. Jocháj tanácsához: „a gójk legjobbát is öld meg”, hogy a babiloni talmudban hozzá van téve a „háboruban”. A jeruzsálemi talmudban nincs benne, de meg szörnyen gyerekes megjegyzés. Mintha bizony a háboruban nagyon megválogatnák, hogy a legjobbat vagy a legrosszabbat löjjék le. Különben e hely magyarázatából meggyőződhetik az olvasó arról, hogy a rabbi hogyan tanulják a talmudot cédni. Rabbi ur maga írja zsidóul a helyes szöveget: „a gójk legjobbát is öld meg” — értelme tehát: te zsidó a gójk legjobbát öld meg (a háboruban) s a rabbi-képzőben ezt épen a fejtegetésre állítva magyarázzák s így lesz a gój megöléséből egy új mondat: a legjobb gój is képes ölni! . . . Bámulj világ! De hát szeretném tudni, mit csináltak a rabbi-kurzuson az ön által felhozott „háboruban” szóval? Lenyelték? Vagy akkor hát így hangzik az egész mondat: nem lévén pozitív hite, a legjobb gój is képes ölni a háboruban! Szegény gój baka! Te lósz (s ha találsz, ölsz) a háboruban, mert „muszaj”, a rabbi urék meg kísítik rád, hogy azért, mert képes vagy rá! Oh egek! . . . Ezt a talmudot is úgy megvédi a rabbi ur, hogy még néhány ilyen védelem — s izraelitáink hivatalosan kérvényezik majd a talmud kiigazítást! Es a d) pontban mit ki nem derít rabbi ur a mi uri asszonyainkra! Ez már nekik szól s nem nekem!

(Folyt. köv.)

Az új városháza terveit nem hagyták jóvá.

A közgyűlés két hónapja fogadta el a kivitelre a városháza részletes terveit. Ezen terveket felküldötték jóváhagyás végett a belügyminiszterhez, amely áttette a kereskedelemügyi miniszterhez, innen pedig véleményadás végett átment az országos középítési tanácshoz. A középítési tanács nem ajánlotta a tervet elfogadásra, s véleményét magáévá tette a kereskedelemügyi miniszter is, s ezt tudatta leiratában a város közönségével.

A középítési tanács kifogásai közül a jelentékenyebbek, amint azt megtudtuk, a következők:

A terv tulságosan nagy, a főhomlokzat ornamentikája nem megfelelő, telve fölösleges kiugrásokkal.

Hibája a tervnek, hogy a főlépcső nem vezet föl a második emeletre.

A falak nem eléggé szélesek, a beosztás alkalmatlan, s a második emeleten nincs elegendő helyiség.

Az előirányzati összeget nem tartja elegendőnek a kivitelhez.

Ezen kifogások némelyikét, amint értesülünk, atanács elfogadja, a kifogások nagyobb részét azonban figyelmen kívül szándékozik hagyni. A szükséges átalakítási munkálatokat a tervekben már megkezdették, s azt hiszik a városházán, hogy már a jövő közgyűlés tárgyalhatja az átalakított terveket.

Az építési természetesen ezen nem igen várt miniszteri határozat miatt elodázást szenved, de még a tavasz utolján remélhetőleg megkezdődik, a mérnöki hivatal véleménye szerint.

Ismerőseink körében terjesztük a „BÁCSKAI NAPLÓT.”

A miniszterelnök Bécsben. Wekerle Sándor miniszterelnök ma este Bécsbe utazik, hogy jelen lehessen az Aehrenthal külügyminiszter által Bülow herceg tiszteletére adandó ebéden. A miniszterelnököt Bécsben való tartózkodása idején valószínűleg magánkihallgatáson fogadja a király.

A horvát helyzet. Zagorac István, horvát képviselő ma visszaérkezett Bécsből, ahol a Reichsrat horvát tagjaival tanácskozott s utazása eredményéről referált ma a képviselőházban Supilo Ferencnek és Surmin Györgynek. A horvát képviselők este Zágrábba utaznak.

Öt interpelláció. A képviselőház mai ülésén öt interpellációt jelentettek be. Nagy György kérte, hogy azokra már fél egy órákor térjen át a Ház, de az elnök javaslatára egy órákor kezdődött az interpellációk tárgyalása. Az interpellációk közül a legérdekesebb Rátka Lászlóé, amelyben megkérdi a miniszterelnöktől, hogy a 1848—49-iki agg honvédek segélyezés tárgyában kiadott miniszterelnöki rendelet hiányosságait, s hogy az ügy az igazolást az özvegyek helyezése és a temetés tekintetében megváltoztatni és elnyitni? Kéri egyúttal hajlandó-e a segélyösszeg fölemelését sürögösen intézkedni.

HIREK.

Tájékoztató.

Március 29. Kladek László felolvasása d. u. 4 órákor. H. Legényegylet díszestem. n.

Március 30. A szent Vince közgyűlése délután 2 órákor, a Szent Teréz plébánia hivatalban.

Április 2. és 3. Gyermeknapi hangverseny a főgimnázium tornasarnokában d. u. 5 órákor.

Április 4. és 5. A kath. legényegylet műkedvelői színi előadása. Kezdeté este 8 órákor.

Április 13. A Magyarországi társaság második hangversenye a zsidó templomban.

Ersekünk távirata. A főgimnázium ügyében tett indítványa alkalmából érsek urunk a következő táviratot intézte Mukits Simonhoz:

„Hálás örömmel üdvözölöm nagyságodat a szabadkai főgimnázium ügyében tett bölcs és hithű föllépéséért.” *Városv Gyula érsek.*

A katolikus népkönyha kedden este 8 órákor, tizenegy órákor tartja záróünnepélyét, melyre ez uton hívja meg az érdeklődőket az elnökség.

Missio Martonoson. Folyó hó 15—22-ig bezárólag Martonoson szent missiót tartott két jézustársasági atya, P. Jámor László és P. Vargha István. Ezen első martonosi lelki gyakorlatok alatt ezen meg ezren járultak még szomszédos községek-ből is a bűnbánat szolgálatához s a hívek saját kezdeményezésükből önmaguk által készített megható hálairatokban köszönték meg azt a sok lelki jót, melyben a két apostoli lelki és buzgó atya fáradságtalan működése folytán részesültek.

A zenede és gyermekekliga. A szabadkai városi zeneközi Lányi Ernő igazgató vezetése alatt f. é. április hó 4-én, szombaton d. u. 5 órákor a főgimnázium tornasarnokában a gyermekekliga javára hangversenyt rendez, melynek műsora következő: I. rész. 1. Ránvó: Kyrie. Eneklí a női kar. Händel: Diadalének a „Maccabeus Judás”-ból. Eneklí a női kar. 2. Lányi: Amit a mama mesél. Huzd rá cigány. Zongorán előadja: báró Podmaniczky Malvin. 3. Mandelsohn: Velencei sakkadal. (g-mol). Schubert: Scherzo. Zongorán előadja: Pápay Iza. 4. Clementi: Szónátárszlet 2 zongorára. Előadják: Schvarz Boriska és Miskoley Honka. 5. Gade: Aquarell. Zongorán előadja: Kohn Szilárd. 6. Gaál F.: Az erdőn. Zongorán (4 kézre) előadják: Kohn Szilárd és Kohn Malvin. 7. Dankla: Petit trio. Hegedűn előadják: Dimitrievics Lyubomir, Voisláv és Szlávkó. 8. Kéler Béla: Arietta. Trombitán előadja: Mészáros Vince. 9. Giordani: Egyetlenem, tied szívem. Sohumann:

Nem értem, lehet-e hinnem. Eneklí Milassin Mariska. II. rész. 1. Volkmann: A póstás. Zongorára (4 kézre). Előadják: Grád Ilona és Szász Olga. 2. Káhnau I. (1690—1722) Sonatina. Bach S.: Preludium. Zongorán előadja: Pénzes Emma. 3. Corelli: 1653—1715) Sarabande. Bach Ph. E.: Sollfeggio. Zongorán előadja: Vass Gabriella. 4. Förster A.: Trio (I. rész.) Zongorán Vass Ella, hegedűn Vass László, cellón Vass Gyula. 5. Leoncavallo: Valse (a „Bohémek”-ből). Eneklí Budanovics Mariska. 6. Biber: (1650—1710) Largo e Passacaglia. Hegedűn előadja: Sipos Kálmán. 7. Chopin: Nocturno. (Es dur). Zongorán előadja: Tóth Boriska. 8. Weber: Perpetuum mobile. Zongorán előadja: Schützberger Stefánia. 9. a) Kuruc dal. b) Lányi: Ici-pici tarka kakas. Eneklí a női kar.

Műkedvelő előadás. A Szabadkai Kath. Legényegylet Hegedűs Ilonka, Kulcsár Juliska és Takács Mariska kisasszonyok közreműködésével 1907. évi április hó 4-én és 5-én szombaton és vasárnap műkedvelői színi előadást rendez. Színe kerül: Hafiz. Enekes színmű 3 felvonásban. Irtá „*”. Zenéjét szerette Kersch M. Történik Szabadkán 1686-ban. Szereplő személyek: Csenődi József, Hegedűs Ilonka, Lipostyák József, Egrényi Ferenc, Takács Mariska, Krix József, Kulcsár Juliska, Koritkó Róbert, Krix Lajos, Horváth Mátyás, Primiszker Mátyás, Kulcsár Juliska, Krix István, Báics Lázár, Kopasz Rudolf, Micsinger István.

A pályaudvar postáját bővítik. Ertesítjük a nagy közönséget, hogy a helybeli pályaudvari postahivatalnál a tervezett bővítési munkálatok tartamára a csomagfelvétel folyó hó 30-ától további intézkedésig teljesen szünetelni fog, s hogy ezen idő alatt kizárólag a városi postahivatal vesz fel csomagokat, még pedig hétköznapokon délelőtt 8—11-ig délután 2—7-ig, vasár- és munkaszünetes ünnepnapokon pedig délelőtt 8—11-ig. A szabadkai postahivatalok vezetői: Szegő Fülöp és Gaál Ignác.

Gyűjtés a gyermekligának. A szent-rókusai templomban holnap, vasárnap a szentbeszéd után lesz gyűjtés a gyermekliga javára.

Kinevezés. A polgármester a csantavéri állomáson lévő városi mérleghez Andlár Miklós, vasúti alkalmazottat nevezte ki mászálónak.

Eljegyzés. Michler István szabó, eljegyezte Glasz Mariskát, özv. Glasz Fülöpné leányát Szabadkán.

A templom tolvaja. Zombori tudósítónk írja: Tegnap, csütörtökön délután világos nappal ismeretlen tettes feltörte a zombori plébánia templom egyik perselyét és abból — nem lehet megállapítani — de mindenesetre nagyobb összeg pénzt rabolt el. Gyalázatos munkájában, úgy látszik, megzavarta valaki, mert a feltört perselyben még 3 forint és néhány krajcárt találtak, koronásban és apró krajcárokból. A merénylet már be van jelentve a főkapitányságon és a betörőt erősen nyomozzák.

Agyonütötte a sógorát.

— Erdekes bűnügyi tárgyalás. —

Erdekes bűnügyi tárgyalás lesz kedden a szabadkai kir. törvényszék bűnügyi tanácsa előtt. Az eset a következő:

Tavaly karácsony táján történt Zentán, hogy Osz Szabó Mihály bepálinkázva tért haza Baráti Istvánéktól. Mikor hazatért, munkába találta feleségét: Pető Klárit és sógorát, Pető Gergelyt. Az asszony főzéshez készülődött, sógora pedig mákot tört, más hiányában egy fejszével. Osz Szabó, amint beért, rögtön követelte nagy mérgesen, hogy adjon már neki az asszony ebédet, majd pedig mikor azt hallotta, hogy a mézescsik még nincsen készen, bosszúságában újból pálinkázni kezdett sógorával, Pető Gergellyel együtt.

Felesége, látva azt, hogy az amugy is ittas ember újra az iváshoz fogott, szépen arra kérte urát, hogy ne igyék többet. Ez azonban ezen annyira feldühösödött, hogy megragadván az asszonyt, földhöz vágta és fojtogatni kezdte. Az asszonynak csak roppant

erőfeszítéssel sikerült kisiklani pillanatra a részességében dühöngő ember kezei közül.

A halálra ijedt asszony aztán bemene-
kült a szobába és magára riglizte az ajtót.

Erre Osz Szabó Mihály még jobban fel-
dühösödött azon, hogy nem bírja az asszonyt
kénye-kedvére elverni és most már a szoba-
ajtónak esett neki, s egy. a konyhában keze
ügyébe került nagy konyhakéssel kifeszítette
az ajtó ütközőjét, berontott a szobába, hogy
a kezében levő konyhakéssel feleségét
leszurja.

A halálra ijedt asszony rémulten hívta
segítségül testvérét, Pető Gergelyt, aki látván
azt, hogy a dühöngő sógora képes lesz
örültségében agyonszurni a feleségét is, fel-
kapta a kezében levő fejszét és avval sógor-
rát fejbe vágta. Osz Szabó Mihály a fejsze-
csapástól egy pillanatra mngkábult, de aztán
csakhamar összeszedvén magát a konyha-
késsel Pető felé sujtott, hogy előbb tegye
ártalmatlanná. Erre Pető felemelte a kezé-
ben levő fejszét, s úgy vágta állon rátámadó
sógorát, hogy az hanyatt lökődve, rábukott
a tűzhelyre, s ott nyomban, abban a pillan-
atban meghalt.

A tragikus dolognak csakhamar hire
kelt és a esendőség a gyilkos Pető Ger-
gelyt letartóztatta. Miután azonban a bírósá-
g előtt Pető beismerte a bűnét, egyelőre
szabaddalra helyezték. A szabadkai kir. tör-
vényszék e hó 31-ére vagyis kedden délelőtt
9 órára tüzte Pető Gergely bűnügyében a
főtárgyalást. A szerencsétlen fiatal ember
bűnpöre elé sokan nagy érdeklődéssel tek-
intenek.

Minden hölgy csak egyszer tesz kísérlet-
tet, s meg fog győződni az **Illés-féle**

LILÍOM-TEJCRÉM

szépitő, ifjító és frissítő esodás hatásáról,
melyet nemcsak a szabadkai, hanem a bel-
és külföldi magasrangú hölgyek és mű-
vésznők is a legjobb és legbiztosabb arc-
ápoló szernek ismertek el. Ara 1 korona.
Lilíom-tejszappan 90 fill. Kapható az
egyedüli **Ifj. ILLÉS ANTAL**
készítőnél.

„Vörös kereszt” gyógyszerárában a fő-
posta átellenében Szabadkán, Népbank-
palota. 321-2

SZINHÁZ.

Bernát.

A szini évad vége felé járunk. Nem-
csak a színházlátogató közönség kis száma,
de a műsor végtelen sivársága is erről tesz
bizonyosságot. Ujdonság vagy régi, de sikerül-
tebb darabok felelevenítése helyett a fenti c.
sületlenséget már negyedizben tálták fel
rövid idő alatt. Közönség kevés volt, taps,
jókedv még kevesebb.

— **Szerb színészek Szabadkán.** A
magyarországi szerb színtársulat a magyar
szini évad után huszonnegy előadásra kéri
a városi színház átadását.

Műsor:

Vasárnap: Délután Ordög mátkája,
este Bálkirálynő.
Hétfő: Kis kofa.
Kedd: Hálókocsik ellenőre.
Szerda: Gyermekek. (Ujdonság).
Csütörtök: d. u. a gyermekliga javára
Ezeregy éj. Este: Cifra nyomorúság.
Péntek: Varázskeringő.
Szombat: Orpheus a pokolban.
Vasárnap: d. u. Tündérszerelem. Este:
Csókon szerzett vőlegény.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Esküdszéki tárgyalás.** A szabadkai
királyi törvényszék által esküdszéki tárgya-
lásra kitéztek:

Március hó 30-án hétfőn délelőtt 9
órákor Barta Mihály szándékos ember-
ölés bünteték kísérlete.

Március hó 31-én délelőtt kilenc órákor
Jankovics Mátvás halált okozó testi sértés
büntette.

Április 2-án délelőtt kilenc órákor Be-
sze Pál szándékos emberölés büntette.

§ **Bűnügyi főtárgyalások.** A szabad-
kai büntető törvényszék által főtárgyalásra
a következő bűnügyek tüzetek ki:

Március 31-én Fenyvesi Pál és társai
hatóság elleni erőszak büntette. Pető Andró
Gergely erős felindulásban elkövetett szán-
dékos emberölés büntette.

Április 3-án Szegedi Agnes lopás bü-
ntette. Ifj. Csóka Ferenc lopás büntette.
Sztipics János súlyos testi sértés büntette
Szedmakov Tosó hamis tanúzásra való rá-
bírá és rágalmazás vétsége.

KÖZGAZDASÁG.

** **Az Első Magyar Általános Biz-
tosító Társaság** közgyűlésén ünnepelte
fennállásának ötvenedik évfordulóját. A köz-
gyűlést megelőzőleg a társaság igazgatósága
majd Csekonics Endre gróf vezetésével a kor-
mányzó testület részesítette ovációban
Ormódi Vilmos vezérigazgatót. Az igazga-
tóság tagjai ez alkalommal megfestették
Ormódi elhunyt nejeinek arcképét. A kor-
mányzótanács pedig Ormódi vezérigazgató
arcképét festette le Benczur által s azt üd-
vözlő beszéd kíséretében Csekonics Endre
gróf adta át az ünnepeltnek. A közgyűlést
Csekonics Endre gróf nyitotta meg ünnepi
szónoklattal, a melyben a vezérigazgatót és
Harkányi Frigyes bárót üdvözölte, a kik
ötven év óta szolgálják a társaság érdekeit.
Harkányi báró és Ormódi vezérigazgató kö-
szönettel válaszoltak s ígérték, hogy a mig
erejük lesz, hiven tovább szolgálják a tár-
saság ügyét. Ezután egész terjedelmében
felolvasták az igazgatóság évi jelentését az
igazgatóság indítványával együtt, a mely
500 korona rendes évi és 250 korona évfor-
dulói külön osztalék kifizetését javasolja és
azonkívül félmillió jótékonyági alap léte-
sítését. A közgyűlés jóváhagyta a jelentést
és a mérleget, elfogadta a javaslatokat és a
felmentvényt megadta minden irányában. A
közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetét és hálá-
ját fejezte ki a vezetőségnek és tisztikarnak.
Az erre következett választáskor a társaság,
illetőleg választmány alelnökévé Zichy Já-
nos grótot, a megüresedett választmányi
tagságra Nádasdy Tamás grótot választották
meg, mire a közgyűlés véget ért. A társa-
ság pénztára a 750 korona osztalékot már a
mai naptól fogva kifizeti.

Elsőrendü

terméke a magyar pezsgőgyártásnak, melyben
a francia jelleg kifejezetten érvényesül, s mint
ilyen a francia pezsgőket pótolni van hivatva.

KAPHATÓ: 256-59-19

minden elsőrangú fűszerkereskedésben,
kávéházban és vendéglőben.

NYILTÉR.*

Nyilvános köszönet.

Mindazoknak, kik néh. Lendvay
Mihály szeretett férjem, illetve testvé-
rünk elhalálzásánál okozott gyászunk-
ban részvétnyilvánításukkal és a teme-
tően való megjelenésükkel osztoztak,
ez uton nyilvánítjuk hálás köszöne-
tülnket.

**Özv. Lendvay Mihályné,
Özv. Kiss Imréné,
Lendvay Jeromos,
Lendvay Erneszt,
Lendvay Énok**

* Az e rovatban közlöttékért nem vállal fele-
lősséget a Szerkesztőség.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: **Körmöczy Ernő.**

No, de sohasem tetszett neki oly hosz-
szunak az ut hazáig. Alig tudta elég gyor-
san szedni a lábát. Mikor a színház sarkára
ért úgy tetszett neki, hogy hamarosan mér-
földeket járt meg.

Don Antoniot ott találta az asztalra
kényűkölvé, amint tenyerébe temeti arcát.
Bárkinek is megesett vön rajta a szive. Hisz
az utóbbi pár hét alatt egyre másra jelent-
kezett fűrtjei közt az ősz hajszál. Szeme mé-
lyen ült meg beesett gödrében, s homlokán
is áttetszőre vált már a bőr. De ki csodálná
ezt oly embernél, kinek oly nagy, eméssztő
a gondja? Mig Donna Emilia oda volt, elő-
szedte a bábukát sorban, s merőn nézegette
őket. Minden áldott nap újra meg újra. Itt
van ni egy bábú, mely Armidát játsza. Hát
nem pompás, díszes, nem-e elég bájos? Ak-
kor meg Roland kardján, nagy Károly koronáján
talált javítani valót. Donna Emilia
mindjárt látta, hogy a császári koronát be-
aranyozta újra. Ma talán ötödször már. Most,
hogy bevégezte, tépelődve, töprengve bá-
mult maga elé.

Nyilván maga is belátta, hogy nem a
koronában van a hiba, hanem másba kell
keresnie azt.

Mikor Donna Emilia a szobába lépett,
kitárt karokkal sietett férje felé.

— Tekints reám, Don Antonio Greco. —
kiáltá ujjongva, — kincset hoztam, sok kincset.
Nagysietve beszélt el, mint imádko-
zott a kép előtt, mit fogadott neki, s hogyan
kapott jó tanácsot tőle.

Alighogy bevégezte, Anonio felugrott
a székről. Karjai meredten csüngtek le ol-
dala mellett, s haja kuszáltan, csapzott fű-
tőkben lebbent meg a fején. Leírhatatlan
megdöbbenés vett erőt rajta. „A passiójáték”
— rebegték ajkai, — a „régii passiójáték!”

A passiójátékot, e mysteriumteljes élő-
képeket valamikor sűrűn adták Siciliában.
Pár évszázadon keresztül évről-évre minden
városban bemutatták. Később aztán egészen
fölhagytak vele. Ma már csak a hire, em-
léke élt a népnek ajkán.

Akkoriban még a bábszínházakban is
játszották. Végre is csak azt mondták rá,
hogy ósdi, divatjátmulta játék, s harminc
év óta kinek sem jutott eszébe felelevení-
teni újra.

Don Antonio ugyancsak szórta ám a
szitkot, hogy ime Donna Emilia még inger-
kedik vele. Nem, abból ugyan nem eszik,
hogy felültesse őt. Mikép is merte ezt a
szót ajkaira venni? (Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

K. L. Kula. Tudósításait mindig szí-
vessen vesszük, sőt meg is köszönjük. A levelében
mellékelt cikket úgy nem közölhetjük. Legyen
szives rövidebben megírni. Sokkal rövidebben s
annak szivesebben helyet adunk lapunkban. Tessék
elhinni, hogy nagyon személyes ügyek voltak.

Szőlőoltványokat szállít, faj-tisztaságért jótállva leg-dusabb választékban a már évek óta első-nek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES,**
Medgyes 46. sz. (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhethet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

126-47-35

Rétay és Benedek
oltáregyleti szállítók
egyházi műiparintézete
Budapest, IV. ker., Váci-utca 59.

Miseruhák, zászlók, lobogók, oltárfelszerelvények, csillárok, keresztúti és oltárképek, valamint mindennemű templom- és kápolna-berendezések előállítására.

Műintézetünk vállalkozik a templomok teljes belső megújítására, stilszerű kifosztására, az oltárok stb. renoválására és aranyozására kedvező feltételek mellett.

Készít stilszerű oltárokat, szószék, gyónószékek és domborművi stációképeket.

Árjegyzéket, költségvetést, mintákat és terveket készítenek és rajzokat készséggel küldünk. 261-11

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és kereskedőket.

Abrasich Mihály
bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 83.

Dániel A. József
eserépkályharaktára. Szabadka, VI., Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete, Ivandékits és Társai
kézmű- és divatáru kereskedése. Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefonszám 371. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Filoy Jenő
könyv- és papirkereskedő. Szabadka, I., Damjanich-utca 106.

Fimpl István
cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István
cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fuschek Mária
virágkereskedő. Szabadka, I., Egressy-utca 23. szám.

Gálik János
bádogosmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa
varrógép- és kerékpár-kereskedése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzsi
női kalapárus. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22.

Majláth Gergely
eserépkálya készítő. Szabadka, II., László-utca 387. Telefonszám 392.

Mészáros Gábor utódai Blaboly és Társa
vaskereskedő. Szabadka, VI., Deák-utca 15. Telefonszám 72.

Milánkovics András
kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Milánkovics Simon
férflszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Szalay Gyula
esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly
fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Tumbász Ferenc
kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Turbók József és Társa
egyenruha készítő és polgári szabó. Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.

Abrasits Mihály
épületbádogos Szabadkán.

Készít az épületbádogossághoz tartozó minden munkákat, torony fődéseket, toronytető javítást és festést, kereszt- és gömb-aranyozást, valamint villámhárító felszerelést állvány nélkül.

144-74

Valódi brünni szövetek
az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férőruhához (Kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
elégendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonnához 20 - K. sz. színtény felöltözéshez, turistabőrrel, szalonnához stb. stb. gyári áron küld a mi megbízható és szőlő cég mindent ismert posztó-gyári áron.

SIEGEL-IMHOF Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánosító cég, ha szövetségletét közvelen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősek.

Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választék.

Mintánál, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

A pécsi országos kiállításon legelső díjjal, állami arany éremmel kitüntetve.

Angster József és Fia
orgona- és harmonium-gyár
PÉCS.

Ajánljuk kitűnő hangú és erős szerkezetű légnymatú (pneomatikai) orgonáinkat igen jutányos árak mellett művészies kivitelben.

Raktáron kitűnő hangú harmoniumok minden nagyságban (170 koronától 1000 koronáig).

Mindennemű javításokat, hangolásokat és átépítéseket olesón vállalunk.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk.

Alapított 1867. évben. 244-13

Légnymatú és electro berendezések.

Hirdetések
árszabály szerint felvételnek :: :: a kiadóhivatalban

SZABADKÁN,
Rákóczi-utca 20. sz.

és
FILOY JENŐ
könyvkereskedőnél
Damjanich-utca 106. sz.

Kereskedők
részére szükséges pénztári bárcák 100 lappal, számozva és fűzve 100 darab 16 kor.

Jegyzékek
cégfelirat nélkül 100 darabonként 30 filléért kap::: hatók a:::

Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezettél IV., Rákóczi-utca 20.

Lapunk kiadóhivatalában kapható:

A FALU SZÉPE.
Angol regény 2 kötetben.

Írta: Fordította:
M. B. CROKER. DUGOVICH IMRE.

Ára a két kötetnek bérmentes
küldéssel 1 korona.

Tisztviselők figyelmébe!

Az országos magyar I. általános tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferenc József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

förlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácsesal szolgál.

➡ Válaszbélyeg csatolandó. ➡

42-72

A MI IGAZ HITÜNK.

Írta: Hiersch Ágoston.

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körömczy Ernő zamatos szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi litteratúránkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden katolikus könyvei közt, legyen az ifjú vagy felnőtt.

Ára fűzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezetnél Szabadkán.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a Kállay Albert-utcában f. évi április hó 19-ével

OLYMPHIA

(mozgófénykép) színházamat

megnyitom,

amelyben naponként változatos műsorral előadást fogok tartani.

Részletes programmal annak idején fogok szolgálni.

Kérve a n. é. közönség becses támogatását, maradok

kiváló tisztelettel 339-9-3

Tumbász Marián

Olympia-színház tulajdonosa.

„Gépész”

című műszaki lap az egyedüli, mely hivatásosan foglalkozik a gépészek társadalmi helyzetével és ingyenes közvetítésével, melynek előfizetési ára egész évre 4 korona, félévre 2 korona 10 fillér. A gépész és kazánfűtői vizsgára-előkészítő kézikönyv 2 korona 85 fillér. Kazánfűtői és összes gépészeti vizsgákra előkészítő kézikönyv 130 rajzzal 300 oldal 4 kor. 50 fillér. Villamossági kété villanycsengők és telefonkezeléséről 5 korona 50 fillér. Aratógépek szerkezete és kezelése 1 korona 85 fillér. 1908. évi gépészeti zsebnaptár, mely a gépészeti tudnivalók tárháza 1 korona 35 fillér.

Gépész kiadóhivatalában:

Szeghalom.

195-49

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre való fekete, színtartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezen túl is megrendelőimnek teljes bizalmát és megaláztatását kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban vállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő Balog György-féle ház, Vesselényi-ut.

Hadnagy István,

papi és polgári szabó.

A főtisztelendő Papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főtisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előírt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Raktári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Raktári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kereszteltek anyakönyve (merített papíron) ivenként	—	08	17	Informatio de Capellanis 10 péld.	—	30
2	Bérmáltak anyakönyve	—	08	18	Informatio de Parochis	—	40
3	Egybekeltek anyakönyve	—	08	19	Kivon. a kereszteltek anyakönyvéből (mer. pap.) 50 drb	1	50
4	Meghaltak anyakönyve	—	08	20	Születési bizonyítv. polgári házasságkötéshez	1	—
5	Misealapítványok naplója	—	05	21	Bérmacédula	—	20
6	Cselekvő és szenvedő állapot az alapítványozott szent misék pénztáráról	—	06	22	Kivonat az egybekeltek anyakönyvéből (mer. pap.)	1	50
6a	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, beliv	—	06	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből	1	50
6b	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, küliv	—	06	24	Családi értesítő	1	—
7	Kegyes alapítványok naplója	—	05	25	Eljegyzési értesítés	1	—
8	Kegyes alapítványok pénztári számadása beliv	—	06	25b	Insinuatio sponsalium	1	—
8a	" " " küliv	—	06	26	Dimissio	1	—
9	Templompénztári napló	—	05	27	Alapító levél 25 drb	1	—
10	Templompénztári számadás, küliv	—	06	28	Nyugtakönyvecske az egyh. pénzt. adósa számára	1	—
10a	" " " beliv	—	06	29	Tabell. Relatio de Visitatione Vice archi diacon. 10 péld.	—	40
11	Relatio de statu Parochiae 10 péld.	—	40	30	Latin misejegyzék 10 iv	—	40
12	Consignatio conjugum in divortio viventium	—	40	31	Párber napló 10 iv	—	40
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt	—	40	32	Köteleztvény 50 drb	1	—
14	Consignatio mixtorum matrimoniorum	—	40	33	Gyónó cédula 500 drb	2	—
15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil.	—	20	34	Esketési bizonyítv. anyakönyvi bejegyzéshez 50 drb	1	—
16	Értesítvény népoktatási intézetekről	—	40	35m	Eljegyzési szerződés (magyar szöveg) 50 drb	1	—
				35n	" " (német szöveg) 50 drb	1	—
				35b	" " (bunyevác szöveg) 50 drb	1	—
				36	Jegyesek anyakönyve (merített papír) ivenként	—	08
				37	Hirdetési bizonyítvány 50 drb	1	—

Ki nyomtatvány-szükségeit nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajtó útján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását.

Szabadka, 1908 március 1.

A Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat m. sz. igazgatósága.

Vasbeton és Rabczmunka vállalkozók.

Sürgőnycim: VASBETON UDVAR.

Arany érem és díszoklevél.

Morvai Antal és Novák Mihály

motor erőre berendezett márvány-, mozaik- és cementárú-gyárak

Tűzbiztos falak, mennyezet-szerkezetek vassodrony-betéttel ugynevezett vasbeton, boltozatok, tetők, templomboltozatok, padlózatok stb. előállítására rendszere szerint.

RABITZ-MUNKÁK.

Elvállal beton-esatornázást, betonirozást, nedves falak szárazzá tételét, gránit teraszt.

CEMENTCSÖVEK.

Keramik és metlachi lapok.

SZABADKÁN,

a vasuti indóházzal

:: szemben. ::

TELEFON-SZÁM: 238.

Alapított 1890.

Előállít szökőkutakat, fürdőkádakat, viztartók és vizelőket portland-cementből.

Raktár mindennemű műcemet-lapokból 1-6 színben, márvány-, mozaik- és gránit-lapokból.

KÖAGYAGCSÖVEK.

Portland-cement és hidraulikus mész nagyban és kicsinyben.

20-81-10

VAKOLATI KŐPOR.

Figyelem!

Aki bármi ingó vagy ingatlan eladni vagy bérbeadni, venni vagy bérbe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást (információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hírlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

íratni,

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés megreklamálása végett felülvizsgálatni kíván és végül

pénzbeszedéseket (inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és Hiteltudósító intézet

törvénytörvényesen bejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: Malusev Sándor.) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik. 92-166

Második kiadás!

Kevés röpirat éri Magyarországon

a második kiadást. Ezen kevesek

:: közé tartozik a ::

„SZÓIMÁDÁS.”

című politikai röpirat, mely első

kiadásában 120,000 példány-

ban kelt el, s most újabb 15,000

:: példányban jelent meg. ::

A „Szóimadás” ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.

Kapható: kiadóhivatalunkban.

Üzlet-áthelyezés.

Az érdeklődő vevőközönséget van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy

Wagner és Boholy

vászonfehérnemű- és rövidárú-kereskedők Szent-István téren levő régi üzletüket f. évi május hó 1-ével az új városháza felépítéseig a kenyérpiacon e célra külön épített ideiglenes bolt-helyiségbe teszik át. 34-10-1

Kereset bárki részére!

Házi munkások keresetnek gyors kötőgépeinken való kötésre. Távolság nem határoz, mi eladjuk a kötött munkát. 180-21

Thos. H. Whittick és Tsa

Prága, Franzens-Kai No 6-708.

WEISZ JÁNOS ANTAL

villany-, gáz- és vízvezeték-felszerelési műhelye és üzlete

SZABADKÁN, Főtvös-utca, Csillag-ház.

Villanyfelszerelési cikkek.

Vízvezeték-, fürdő- és klozet-berendezések.

Költségvetés ingyen. Gyári árak.

17-42

